

SØNDAG 6. SEPTEMBER 2015 15.00

BACHKANTATER

KANTATE 108 "ES IST EUCH GUT, DASS ICH HINGEHE" KANTATE 99 "WAS GOTT TUT, DAS IST WOHLGETAN"
KANTATE 138 "WARUM BETRÜBST DU DICH, MEIN HERZ?" BWV 238 "SANCTUS I D"

Johann Sebastian Bach
ENGHAVE BAROK

KLAUDIA KIDON • DANIEL CARLSSON • LEIF ARUHN-SOLÉN • JAKOB BLOCH JESPERSEN

WWW.ENGHAVEBAROK.DK

ENGHAVE KIRKE

SØNDER BOULEVARD 120 - OVERFOR ENGHAVE S-STATION

FRI ENTRÉ

STATENS KUNSTFOND, DEN BØHMSKE FOND
AUGUSTINUS FONDEN, TOYOTA FONDEN M.F.L.

VESTERBRO SOGN

FOLKEKIRKEN PÅ VESTERBRO

KANTATER AF JOHANN SEBASTIAN BACH (1685-1750)

Kantate 99 "Was Gott tut, das ist wolgetan"

– er den første af de i alt tre kantater, hvor samme salmemelodi bliver brugt som Cantus Firmus¹ i åbningskoret. Kantaten er skrevet til 15. søndag efter Trinitatis, 17. september 1724, mens de to andre kantater med samme titel: Kantate 98 & 100 blev skrevet i henholdsvis 1726 og 1734. Kantate 99 hører til Bachs anden kantatecyklus fra Leiozie-årene, som han helligede de såkaldte koralkantater – kantater, hvor en salme både musikalsk og tekstligt ligger til grund for hele kantaten. Dette gælder altså også for denne kantate. Den bygger på Samuel Rodigasts (1649-1708) salme af samme navn, som blev udgivet 50 år tidligere, i 1674. I første og sidste sats bringes salmen i sin originale form, men til de mellemliggende satser har en ukendt librettist bearbejdet Rodigasts salmevers til brug for recitativer og arier.

Kantaten åbner med en koralbearbejdelse, hvor salmemelodien spindes ind i en Concerto Grosso² lignende orkestersats. Det orkestrale forspil åbnes af strygerensemblet, men overtages derefter af en trio bestående af fløite, obo og 1. violin. De to grupper veksler mellem hinanden – og af og til med strygerne i en akkompagnerende funktion – for så endelig at mødes i det udstrakte efterspil.

Anden sats er et secco-recitativ³ for bas, som afsluttes med en malende langstrakt koloratur⁴ på ordet "*wenden*". I tredje sats er fløiten atter solist. Denne gang sammen med tenoren. Man må formode at Bach havde en dvægtig fløitenist til rådighed i anden halvdel af 1724, for der findes adskillige udfordrende solostemmer for fløite fra denne periode. Den krævende fløitestemme udbensler sangerens ord med det gennemgående "rvstende" togtredivedelsmotiv og en kromatisk nedadgående figur som ledsagelse til teksten "*forsagte sjæl*".

I kontratenorens følgende recitativ bliver dagens tekst fra Matthæusevangeliet kap. 6 v. 34 direkte citeret "*Hver daa har nok i sin plaae*". Og som en parallel til bassens secco-recitativ³ i kantatens anden sats, afslutter også kontratenoren med en malende koloratur⁴ på ordet "*erscheinet*". Femte sats har også fløiten i en solistisk rolle. Satsen åbner med en trio mellem fløite, obo d'amore og continuo, som med de to sangeres indsatser udvides til en kvintet. Det instrumentale forspil gentages mellem hvert tekstled og får dermed karakter af et ritornel⁵. I satsens B-del introduceres en ny afledning af temaet, men som erstatning for en da capo⁶ af hele A-delen, afrundes satsen blot med det indledende ritornel.

Kantaten afsluttes med en enkel firestemmig udsættelse af Rodigasts 6. salmevers.

Kantate 108 "Es ist euch gut daß ich hingehe"

– er skrevet til fjerde søndag efter påske 1725 og hører dermed til gruppen af i alt 10 kantater fra foråret 1725, der har Iohannesevangeliet som omdrejningspunkt, startende med anden-opførelsen af Iohannespasjonen på Langfredag 3. marts og sluttende på Trinitatis søndag 27. maj 1725. Vi har her i Enghave tidligere stiftet bekendtskab med to af disse kantater, nemlig kantate 42 og 85, som vi opførte 19. april i år.

Kantatens tekst består af to citater fra Iohannesevangeliet: den indledende basarie og den centrale firestemmige fuga⁹. I de øvrige tekster, som er forfattet af Christiane Mariane von Ziegler, forholder det kristne menneske sig til Jesu ord, i en stræben efter at følge Jesus til himmeriget.

Kantaten åbner med Jesu ord fra Iohannesevangeliet kap. 16 v. 7: *“Det er det bedste for jer, at I se år bort. For år I se ikke bort, vil Talsmanden ikke komme til jer: men når I se år herfra, vil I se sende ham til jer.”* Arien er udformet som en duet mellem bassen – den traditionelle Vox Christi⁷ – og obligat⁸ obo d’amore med enkel strygerledsagelse.

I de følgende to satser bliver betydningen af dagens tekst fortolket af tenoren til at gælde det kristne menneske, som vil følge Jesus: Først, i en arie med en virtuos obligat⁸ soloviolinstemme, udtrykkes overbevisningen om, at Jesus med sin afsked har banet veien til himlen. Den næelfaste tro slår Bach fast ved at lade tenoren svnge en tre takter lang tone på ordet *Glauben*, som straks efter overgås af den endnu stærkere troende violin, der holder tonen i hele fire takter! I det følgende recitativ slutter tenoren spørgende *“Ak, er han her ikke allerede?”*

Dette spørgsmål leder til kantatens anden citat fra Iohannesevangeliet kap. 16 v. 13: *“Men når han kommer, Sandhedens Ånd, skal han veilede jer i hele sandheden”*. Disse vægtige ord udfolder Bach i en stor firestemmig fuga⁹ i tre dele, som et monumentalt svar på tenorens spørgsmål. Kontratenoren kan således med vished og ro i sjælen svnge sin inderlige arie: *“for mig ad din vei, så I se i evigheden skuer din herlighed”*. Ligesom i tenorens foregående arie, akkompagneres også kontratenoren af en virtuos violinstemme med underliggende strygørsats. Kantatens to “menneskelige” arier bliver på den måde forbundet, og spejlet i hinanden.

Kantaten afsluttes med et vers af Paul Gerhards (1607–1676) salme *“Kommt her zu mir, sieht Gottes Sohn”* i en enkel udsættelse for fire stemmer. I versets sidste linie, til ordene *“hvor velsianelsen er”*, leder Bach baslinien kromatisk opad, som en sidste stræben mod himlen. En perfekt afrunding af kantaten, der har netop denne stræben som sit omdrejningspunkt.

Kantate 138 “Warum betrübst du dich, mein Herz?”

– er komponeret til 15. søndag efter Trinitatis, 5. september 1723. Kantaten bygger på Nürnberger-salmen af samme navn fra 1561, som muligvis kan tilskrives digteren Hans Sachs, samme digter, som Wagner senere gav en hovedrolle i sin opera Meistersangere fra Nürnberg. På trods af at Kantate 138 tager udgangspunkt i en salme, hvis tre første vers bearbejdes i 1., 2. og 7. sats, er den ikke at betragte som en egentlig koralkantate, som de bl.a. kendes fra den koralkantatecyklus Bach påbejvndte et lille års tid senere, fra første søndag efter Trinitatis 1724. Dertil er forbindelsen til kantatens øvrige tekster for kontrasterende, og kantatens form for usædvanlig. Kantatens tre første satser udgør en selvstændig form, hvor der veksles mellem kortere solistiske ariosos¹⁰/recitativer med referencer til forskellige bibelcitater og koralmelodien. Således opstår en dialog mellem det bekvmede og bange menneske, som besvares af den trøstende og håbefulde firestemmige koral, der symboliserer den

sande vej og det kristne fælleskab.

Første sats åbner med et kort orkestralt forspil, hvorefter tenoren foregriber koralens tekst med en arioso¹⁰, som straks efter følges af selve koralmelodien, sunget firestemmigt. Den nedtrykte sindstilstand understreges af det kromatisk nedadgående lamentationsmotiv¹¹ i bassen. Dette mønster gentages i alt tre gange, afsluttende med et spørgsmålsteentegn: *"bekvmer du dia oa føler smerte alene for iordisk aods?"* Herpå følger det første af kantatens recitativer: kontratenoren tager over med et klagende *accompanato*-recitativ, som besvares af de fire stemmer med koralens sidste linier: *"Stol på Herren, din Gud som har skabt altina"* med en opløftende og positiv harmonisering, uden spor af den tidligere nedadgående kromatik.

Den næste sanger på scenen er bassen: I et *secco*-recitativ¹² gives udtryk for den dybe fortvivelse Herren har sat ham i: *"Hvordan skal iea roliat klare mit arbejde, når sukke er min føde oa tårer min drik?"* I den følgende sats besvarer koralen med trøst: *"Han kan oa vil ikke lade dia i stikken. Han ved udmærket, hvad der plaaer dia, himmel oa iord er Hans!"*. Sopranen udtrykker i sit efterfølgende recitativo *accompanato*¹² bekvmering om hvordan hun finder det daglige brød: *"iea ved ikke, hvordan iea stakkels barn skal få min bid brød. Hvor er der en, der vil redde mia?"* Koralen svarer: *"Din fader oa din Gud, der bistår dia i al nød."* Herpå giver kontratenoren udtryk for at føle sig forladt: *"hvem står mia bi i min fortvivelse?"*, og koralen fastslår med en gentagelse af det forrige svar: *"Din fader og din Gud, han står dig bi i al nød."*

Den fjerde sats er et vendepunkt i kantaten. Tenoren er i sit recitativ blevet overbevist om, at *"hvis Gud ikke hjælper i daa, så aør han det i moraen, iea læaaer hiertens aerne soraerne under hovedbudene"*. Også afslutter med overledning til kantatens eneste arie: *"oa har ikke brua for mere til at trøste mia"*. Bassens arie er en polonaise¹³ i ¾-takt. Bach genbrugte senere denne arie i sin Missa Brevis i G (BWV 236) til teksten *Gratias aaimus tibi*. Ligeledes er arien både stilistisk og tematisk forbundet med bas-arien *Quoniam tu solus sanctus* fra den store Messe i h-mol (BWV 232).

I et kort recitativ tager kontratenoren endelig afsked med sorgen: *"nu kan iea leve som i himlen"*, hvorpå følger den afsluttende koralbearbejdelse med en selvstændig opløftende orkestersats som afrunder kantaten.

Sanctus i D (BWV 238) er komponeret til juledag 1723. I gudstjenesteordningen, som var gældende i Leipzig på Bachs tid, var foreskrevet at visse dele af de musikalske gudstjenestelede skulle svnges på latin på høihelligdage. Så ud over Magnificat (BWV 243), h-moll Messen (BWV 232) samt de fire Missa Brevis (BWV 233-236) findes der også 5 enkeltstående Sanctus-satser på latin, BWV 237-241, hvoraf i hvert fald 240 og 241 er bearbejdelser af andre komponisters værker. Dagens Sanctus er dog helt sikkert fra Bachs hånd. Bemærk hvordan Bach lader jord og himmel (begge er fulde af Guds herlighed, som der svnges) blive til én og samme ting tæt på slutningen, hvor alle stemmer, høj som lav, synger unisont.

Jakob Bloch Jespersen

- ¹ **Cantus Firmus** = en melodilinie som ligger til grund for en satskomposition. Teknikken anvendes helt tilbage i middelalderen, hvor areaorianske hymner dannede grundlag for flerstemmige vokalsatser. Hos Bach er der som regel tale om tyske reformatoriske salmelodier.
- ² **Concerto Grosso** er en koncert for en gruppe solo-instrumenter, i modsætning til solo-koncerten som kun er for et enkelt instrument. Der opstår således to instrumentarupper, som spiller op mod hinanden. Concerto grossoen er udviklet på grundlag af trionsaten, til hvilken man har føjet et stråorkester, betænket som tuttiet, concertoet eller ripienoet. Gruppen af solister og basso continuo betegnes tilsammen som concertinoet eller principalet.
- ³ **Secco-recitativ** = et "tørt" recitativ, hvor solisten kun akkompagneres af continuo-gruppen – i modsætning til recitativo accompagnato hvor solisten akkompagneres af orkesteret.
- ⁴ **Koloratur** (latin: color=farve) er virtuos udsmykning af vokalmusik.
- ⁵ **Ritornel** = en tilbagevendende passage.
- ⁶ **Da capo** = komponistens anvisning om at vende tilbage til begyndelsen. Da capo kommer af italiensk og betyder direkte oversat "fra hovedet".
- ⁷ **Vox Christi** = Kristi stemme. Jesu ord synes traditionelt af en bassanger. Hos Bach kendes dette fænomen især fra de to store passioner, men også i kantaterne bruger Bach bassen når Jesus citeres eller personificeres.
- ⁸ **Obligat** = en supplerende instrumental- eller sangstemme der ledsager hovedtemaet.
- ⁹ **Fuga** = en satstypen hvor stemmerne præsenterer temaet forskudt for hinanden. I. S. Bach anses for fuldenderen af denne satstypen, som han udviklede til en raffineret og særdeles kompliceret kunstart. Fuga kommer af latinske fugare (at flygte).
- ¹⁰ **Arioso**: En vokalstil som falder et sted imellem arie og recitativ.
- ¹¹ **Lamentation**: Klagesang, i barokmusik ofte kendetegnet ved en nedadgående baslinje.
- ¹² **Recitativo accompagnato**: Et recitativ akkompagneret af orkesteret, i modsætning til det "tørre" secco-recitativ, som kun akkompagneres af continuo-gruppen.
- ¹³ **Polonaise**: en dansesats i ¾ takt, som stammer fra Polen. Bach har skrevet flere Polonaiser: bl.a. i den sjettede Französische Suite for cembalo (BWV 817) og Orkestersuite nr. 2 i h-mol (BWV 1067). Polonaise indgår her som den polske dans, på lige fod med Allemande – den tyske dans, og Analaise – den engelske dans, samt en række andre dansetyper, som Courante, Sarabande, Menuett, Bourrée, Gigue, osv...

PROGRAM

*Af hensyn til et sammenhængende forløb beder vi om,
at eventuelt bifald først finder sted til sidst*

Kantate 99 "Was Gott tut, das ist wohlgetan"

1. Kor

Was Gott tut, das ist wohlgetan,
Es bleibt gerecht sein Wille:
Wie er fänget meine Sachen an,
Will ich ihm halten stille.
Er ist mein Gott,
Der in der Not
Mich wohl weiß zu erhalten:
Drum lass ich ihn nur walten.

Hvad Gud gør, det er velgjort,
hans vilie er retfærdig;
løg overlader til ham
at ordne mine sager.
Han er min Gud,
som bevarer mig
i nøden:
Derfor lader jeg ham råde.

2. Recitativ - bas

Sein Wort der Wahrheit stehet fest
Und wird mich nicht betrügen.
Weiles die Gläubigen nicht fallen noch verderben lässt.
Ja, weil es mich den Weeg zum Leben führet.
So fasst mein Herze sich und lässt sich begnügen
An Gottes Vätertreu und Huld
Und hat Geduld.
Wenn mich ein Unfall rühret.
Gott kann mit seinen Allmachtshänden
Mein Unglück wenden.

Hans sandheds ord er urokkeligt
og bedrager mig ikke.
hans ord lader ikke de troende i stikken,
men leder mig til livet.
Så lad mig være fattet.
lad Guds faderlige trofasthed være mig nok.
Lad mit hierte være tålmodigt,
når ulvcken rammer mig.
Gud kan i sin almagt
vende min ulykke.

3. Arie - tenor

Erschüttere dich nur nicht, verzaęte Seele.
Wenn dir der Kreuzeskelch so bitter schmeckt!
Gott ist dein weiser Arzt und Wundermann.
So dir kein tödlich Gift einschenken kann,
Obgleich die Süßigkeit verborgen steckt.

Bliv ikke forskrækket, du forsaęte sjæl
når korsets kalk smager så bittert!
Underets gud læerer i sin visdom
og bvder dig ikke en dødelig gift.
om end drikkens sødme er skjult.

4. Recitativ - kontratenor

Nun, der von Ewiekeit geschloss'ne Bund
Bleibt meines Glaubens Grund.
Er spricht mit Zuversicht
Im Tod und Leben:
Gott ist mein Licht.
Ihm will ich mich erreeben.
Und haben alle Tæe
Gleich ihre eigene Plæe.
Doch auf das überstandne Leid,

Min ro bvęger på
det evige forbund med Ham.
Deraf ved ieg i tillid,
at Gud er mit lys
i liv og død.
Ham overeiver ieg mig til.
Om også hver dag
har sin plæe.
så går det dog over,

Wenn man genug geweinet.
Kommt endlich die Errettungszeit.
Da Gottes treuer Sinn erscheint.

og når man har grædt ud.
kommer redningens time.
hvor Gud viser sin trofasthed.

5. Duet – sopran & kontratenor

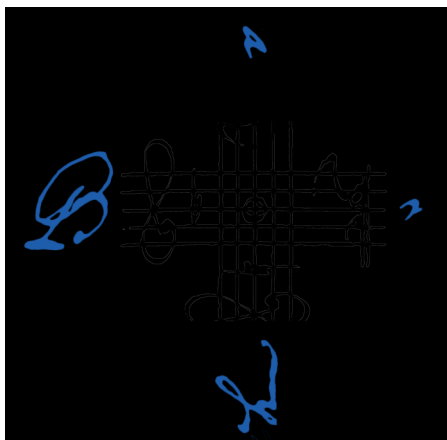
Wenn des Kreuzes Bitterkeiten
Mit des Fleisches Schwachheit streiten,
Ist es dennoch wohlgetan.
Wer das Kreuz durch falschen Wahn
Sich vor unerträglich schätzt.
Wird auch künftig nicht ergötzet.

Selv om korsets bitre lidelse
kæmper mod kødets skrøbelighed,
er det dog det rette.
Den, der feilægtigt bilder sig ind,
at korset er ubærligt.
vil aldrig opleve glæden.

6. Koral

Was Gott tut, das ist wohlgetan,
Dabei will ich verbleiben.
Es mag mich auf die rauhe Bahn
Not, Tod und Elend treiben,
So wird Gott mich
Ganz väterlich
In seinen Armen halten:
Drum lass ich ihn nur walten.

Hvad Gud gør, er velgjort,
det fastholder jeg.
Om end jeg i det barske liv
møder nød, død og elendighed,
vil Gud
dog faderligt
holde mig i sine arme:
derfor: lad Gud kun råde.

Læsning: Matthæus kap. 6 v. 24-34

Fællessalme DDS 245 (synges stående):

Severus Gastorius 1681

Op - stand - ne Her - re, du vil gå med os til ver - dens
Hvor du går hen, skal di - ne små dit fod - spor se__ og

en - de. ken - de. Du går for - ud for os til Gud, dér

vil du, di - ne kæ - re skal al - tid hos dig væ - re.

1 Opstandne Herre. du vil gå
med os til verdens ende.
Hvor du går hen. skal dine små
dit fodspor se og kende.
Du går forud
for os til Gud.
dér vil du. dine kære
skal altid hos dig være.

2 Men. Herre. du ved selv, hvor trangt
det er med hiertefreden.
når vi kan mærke. der er langt
herfra til evigheden,
når dine spor,
dit eget ord.
blir visket ud i sandet.
og vejen blir forbandet.

3 Til Emmaus går veien tit
i følgeskab med sorgen.
I mørket går vi skridt for skridt,
der er så lanet til morgen!
Klar op vort mod,
lvs for vor fod.
stå op. gå os i møde.
stå op for os af dødel!

4 Luk skriften op og hiertet med,
lad påskesolen skinne.
så uforstand og tungnemhed
som tåger må forsvinde!
Da skal al trods
forgå i os.
som sten fra graven vælte.
som dug for solen smelte.

5 Opstandne Herre. hos os bliv,
når dagen går til ende.
lad ordet om et evigt liv
i vore hjerter brænde!
Den blinde ser.
den bange ler.
når brødet med dig brvdes,
vi kender dig – og frydes.

*Luk 24.13-35
Johannes Johansen 1976 og 1990.*

Kantate 108 "Es ist euch gut, dass ich hingehe"

1. Arie – bas

Es ist euch gut, dass ich hingehe: denn so ich
nicht hingehe, kömmt der Tröster nicht zu euch.
So ich aber gehe, will ich ihn zu euch senden.

Det er godt for ier, at ieg går bort, for hvis
ieg ikke går bort, kom mer Trøsteren ikke til ier.
Men når jeg går bort, sender jeg ham til jer.

2. Arie – tenor

Mich kann kein Zweifel stören,
Auf dein Wort, Herr, zu hören.
Ich glaube, gehst du fort.
So kann ich mich getrösten,
Dass ich zu den Erlösten
Komm an gewünschten Port.

Ingen tvivl kan forhindre mig
i at høre dit ord, Herre.
Ieg tror, at om du går bort,
så kan ieg tröste mig med
at ieg vil komme i havn
med de forløste.

3. Recitativ – tenor

Dein Geist wird mich also reerieren,
Dass ich auf rechter Bahne eeh:
Durch deinen Hingang kömmt er ja zu mir,
Ich fraee soreensvoll:
Ach, ist er nicht schon hier?

Din ånd vil altså lede mig,
så ieg går ad den rette vei.
Gennem din borteang kom mer den jo til mig.
Ieg søøreer bekvmet:
Ak er den her ikke allerede?

4. Kor

Wenn aber iener, der Geist der Wahrheit,
kommen wird, der wird euch in alle Wahrheit
leiten. Denn er wird nicht von ihm selber reden,
sondern was er hören wird, das wird er reden;
und was zukünftig ist, wird er verkündigen.

Men når den kommer, Sandhedens ånd,
vil den lede ier i al sandhed.
Ånden vil ikke tale om sig selv,
men det, den hører, vil den fortælle.
og det fremtidige vil den forkynde.

5. Arie – kontratenor

Was mein Herz von dir beehert,
Ach, das wird mir wohl gewährt.
Überschütte mich mit Segen,
Führe mich auf deinen Wegen,
Dass ich in der Ewigkeit
Schau deine Herrlichkeit!

Hvad mit hierte begærer af dig,
det får ieg.
Overøs mig med velsignelse,
led mig ad dine veie,
så ieg i evigheden,
vil få din herlighed at se.

6. Koral

Dein Geist, den Gott vom Himmel gibt,
Der leitet alles, was ihn liebt.
Auf wohl eebähntem Weege.
Er setzt und richtet unsren Fuß,
Dass er nicht anders treten muss,
Als wo man findt den Segen.

Din ånd, som Gud giver os fra himlen,
leder alle, som elsker ham,
ad banede stier.
Din ånd sætter og leder vor fod,
så vi kun vandrer,
hvor velsignelsen er.

Prædiken

Kantate 138 "Warum betrübst du dich, mein Herz?"

1. Kor & Recitativ - *kontratenor*

Warum betrübst du dich, mein Herz?
Bekümmerst dich und trägest Schmerz
Nur um das zeitliche Gut?
Ach, ich bin arm.
Mich drücken schwere Sorgen.
Vom Abend bis zum Morgen
Währt meine liebe Not.
Dass Gott erbarm!
Wer wird mich noch erlösen
Vom Leibe dieser bösen
Und argen Welt?
Wie elend ist's um mich bestellt!
Ach! wär ich doch nur tot!
Vertrau du deinem Herren Gott,
Der alle Ding erschaffen hat.

Hvorfor bedrøves du, mit hierte,
bekvmer dig og føler smerte
alene for iordisk gods?
Ak, iea er fattia.
iea har store problemer.
Døanet rundt
har iea store vanskeligheder.
Gud forbarme sia!
Hvem vil doa udfri mig
af denne hårde
oa onde verden?
Det aår mia helt elendig!
Åh, var iea blot død!
Stol på Herren, din Gud
som har skabt alting.

2. Recitativ - *bas*

Ich bin veracht'.
Der Herr hat mich zum Leiden
Am Tage seines Zorns gemacht;
Der Vorrat, hauszuhalten,
Ist ziemlich klein:
Man schenkt mir vor den Wein der Freuden
Den bittern Kelch der Tränen ein.
Wie kann ich nun mein Amt mit Ruh verwalten,
Wenn Seufzer meine Speise
Und Tränen das Getränke sein?

iee er foraetet.
Herren har skabt mig på sin vredes dag,
så iee må lide.
Det er ikke meget.
iee har at holde hus med.
Man skænker tårernes bitre kalk for mig
før elædens vin.
Hvordan skal iee roligt klare mit arbejde,
når sukke er min føde
og tårer min drik?

3. Kor & Recitativ - *sopran & kontratenor*

Er kann und will dich lassen nicht, Er weiß
ear wohl, was dir gebricht,
Himmel und Erd ist sein!

Sopran

Ach, wie?

Gott soraet freilich vor das Vieh.

Er aibt den Vöaeln seine Speise,

Er sättiaet die iunaen Raben.

Nur ich, ich weiß nicht, auf was Weise

Ich armes Kind

Mein bisschen Brot soll haben:

Wo ist iem and, der sich zu meiner Rettung findt?

Dein Vater und dein Herre Gott,

Der dir beisteht in aller Not.

Kontratenor

Ich bin verlassen,

Han kan og vil ikke lade dig i stikken.
Han ved udmærket, hvad der plager dig,
himmel og jord er Hans!

Sopran

lamen hvordan?

Gud søraer aanske vist for kvæget,

han aiver fualene mad

oa mætter de unæ ravne.

men iea, iea ved ikke, hvordan

iea stakkels barn

skal få min bid brød.

Hvor er der en, der vil redde mig?

Din fader og din Gud,

der bistår dig i al nød.

Kontratenor

Jeg er forladt,

*Es scheint, als wollte mich auch Gott
Bei meiner Armut hassen.
Da er's doch immer gut mit mir gemeint.
Ach Soraen.*

*Werdet ihr denn alle Moraen
Und alle Taae wieder neu?
So klaa ich immerfort:*

Ach! Armut. hartes Wort.

*Wer steht mir denn in meinem Kummer bei?
Dein Vater und dein Herre Gott,
Der steht dir bei in aller Not.*

*det synes, som om oaså Gud
er imod mia i min armod.
men han har jo altid ment det godt med mig.
Ak. I bekvirinaer
er I da virkelia nve
hver moraen. hver eneste dag?
lea klaaer uafbrudt.
Ak. armod. et stærkt udtryk.
hvem står mia bi i min fortvivelse?
Din fader og din Gud.
han står dig bi i al nød.*

4. Recitativ – tenor

*Ach süßer Trost! Wenn Gott mich nicht verlassen
Und nicht versäumen will,
So kann ich in der Still
Und in Geduld mich fassen.
Die Welt mag immerhin mich hassen,
So werf ich meine Sorgen
Mit Freuden auf den Herrn.
Und hilft er heute nicht, so hilft er mir doch morgen.
Nun leg ich herzlich eern
Die Soreen unters Kissen
Und mag nichts mehr als dies zu meinem Tröste wissen:*

*Åh, du søde trøst! Når Gud ikke vil
forlade og sviøte mig.
så kan iee stille øe tålmodigt fatte mig.
Verden hader mig måske stadig,
men iee kaster glød
mine bekviringer på Herren.
Om han ikke hjælper i dag,
så gør han det i morgen.
Iee læøer hiertens gerne sorgerne
under hovedbuden.
og har ikke brug for mere til at trøste mig.*

5. Arie – bas

*Auf Gott steht meine Zuversicht,
Mein Glaube lässt ihn walten.
Nun kann mich keine Sorge nägen.
Nun kann mich auch kein Armut plagen.
Auch mitten in dem größten Leide
Bleibt er mein Vater, meine Freude,
Er will mich wunderbarlich erhalten.*

*Ieg har tillid til Gud.
min tro lader ham råde.
Nu kan ingen bekvirning nage
og ingen armod pløge mig.
Selv midt i den største lidelse,
er han min fader, min gløede
og vil på forunderlig vis bevare mig.*

6. Recitativ – kontratenor

*Ei nun!
So will ich auch recht sanfte ruhn.
Euch, Sorgen, sei der Scheidebrief gegeben!
Nun kann ich wie im Himmel leben.*

*Iamen det er io stort!
Så lad mig da hvile blidt.
I sorger og bekviringer får et afskedsbrev!
Nu kan jeg leve som i himlen.*

7. Korral

*Weil du mein Gott und Vater bist,
Dein Kind wirst du verlassen nicht,
Du väterliches Herz!
Ich bin ein armer Erdenkloß.
Auf Erden weiß ich keinen Trost.*

*Fordi Du er min Gud øe Fader,
vil du ikke forlade mig, dit barn,
du faderlige hierte!
Ieg er en stakkels orm på iorden,
hernede kender ingen trøst.*

Fællessalme DDS 10 (synges stående):

Nürnberg 1534

Alt, hvad som fug - le - vin - ger fik, alt, hvad som ef - ter
fug - le - skik med sang - lyd dra - ger ån - de, lov -
syn - ge Gud, for han er god, han i sin nå - de
råd - er bod på stø - vets ve og vån - de.

1 Alt, hvad som fuglevinger fik,
alt, hvad som efter fugleskik
med sanglyd dræer ånde.
lovsyng Gud, for han er god,
han i sin nåde råder bod
på støvets ve og vånde.

2 Min siæl, du har af alt på jord
i tanken og din tungs ord
de allerbedste vinger.
og friest er dit åndefang.
når dybt du dræer det i sang,
så højt i sky det klinger.

3 Hvad er vel og på iorderig,
der sammenlienes kan med dig
i trængen til Guds nåde?
Og det var dig, den ledte om,
da med vor Herre hid den kom
på underligste måde.

4 Så vågn da op, min siæl, brud ud
med lovsangs røst, og pris din Gud,
din skaber og øenløser,
som så til dig i nåde ned
og over os sin kærlighed
med Trøsteren udøser!

5 Og sig det til hver fugl på jord,
og sig til alle enølekor,
hvis sang livsaligst klinger,
at du med dem i væddestrid
vil prise Gud til evig tid
for ånde, røst og vinger!

N.F.S. Grundtvig 1851

Bøn og velsignelse

BWV 238: Sanctus i D

1. Kor

Sanctus Dominus Deus Sabaoth.
Pleni sunt coeli
et terra gloria eius.

Hellige Herre Gud den Almægtige.
Himlen og jorden
er fuld af din herlighed.

Oversættelser: Bente Marie Braarud

35

Sanctus - à Violini unisvuoni e a Voci ed Organo

Sanctus Sanctus Dominus Deus Sabaoth
Pleni sunt coeli et terra gloria eius

Medvirkende

Viggo Julsgaard Jensen – *prædikant*

Enghave Barok

Klaudia Kidon – *sopran*
Daniel Carlsson – *kontratenor*
Leif Aruhn-Solén – *tenor*
Jakob Bloch Jespersen – *bas*

Ulla Munch – *ripieno sopran*
Ulla Christensen – *ripieno sopran*

Jennifer Dill – *travers*
Per Bengtsson – *1. obo*
Aleš Ambrosi – *2. obo*
Lisa Goldberg – *fagot*

Jesenska Balic Žunic – *1. violin*
Jens Solgaard – *2. violin*
Rastko Roknic – *viola*
Kjeld Steffensen – *cello*
Lars Baunkilde – *violone*

Christian Dehn Bang – *orgelpositiv*

Tak til:

STATENS KUNSTFOND

Den A. P. Møllerske Støttefond

Den Böhmske Fond

Augustinus Fonden

Oticon Fonden

Københavns Musikudvalg

Tovota Fonden

Dansk Organist og Kantor Samfund

Dansk Musiker Forbund

www.enghavebarok.dk

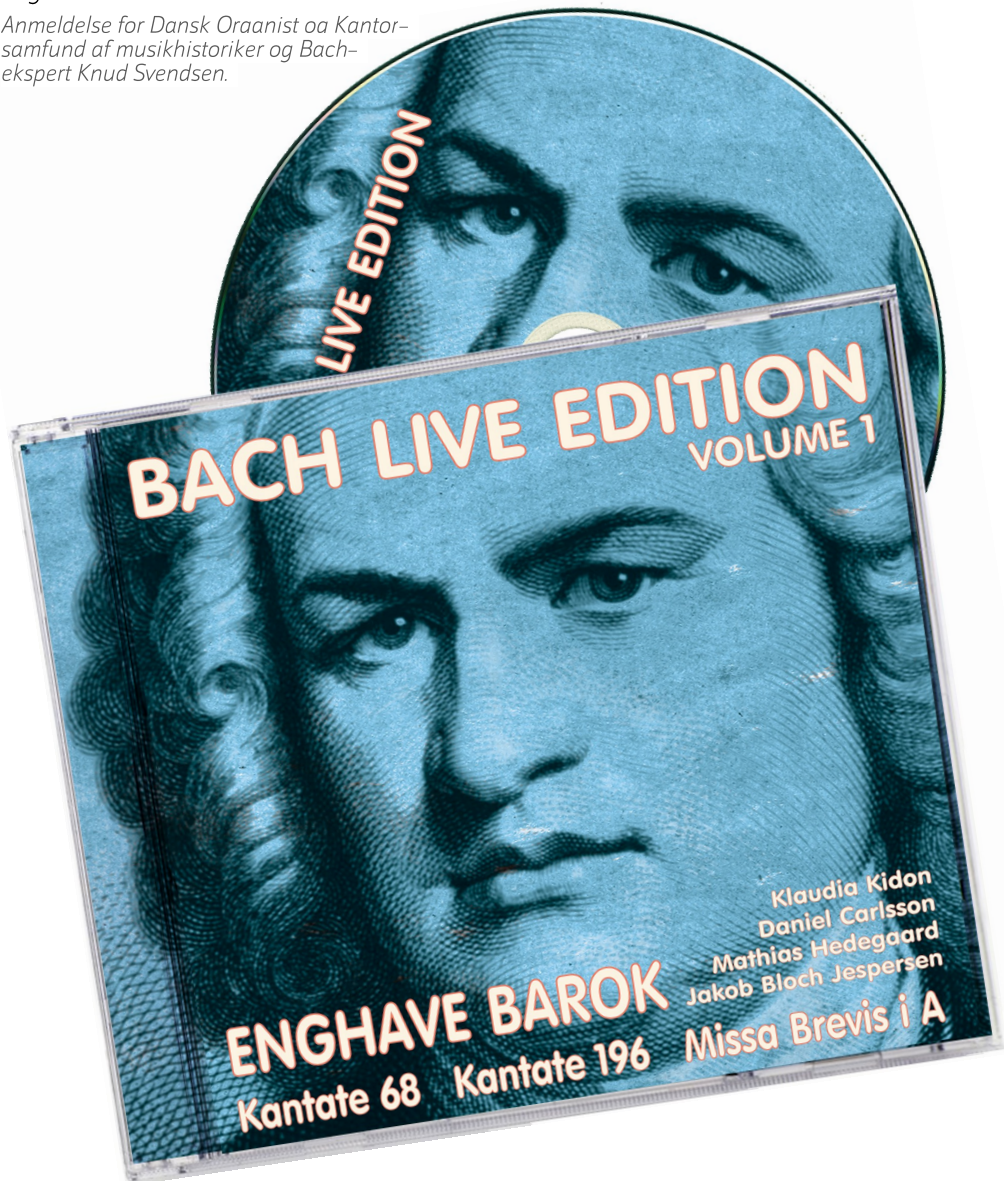
www.facebook.com/enghavebarok

www.vesterbrosogn.dk

Tag Enghave Barok med hjem!

"...alle medvirkende musicerer ret af hiertet. med svuna oa beaeistrina oa en naturlia indforståethed med stilen ... Enahave Baroks Vol. 1 må aerne få efterfølaere. hvis man kan holde denne standard. Stilbevidste solister, orkestermusikere og sangere ledet af en dirigent, der vil noget med Bach!"

Anmeldelse for Dansk Oranist oa Kantor-samfund af musikhistoriker og Bach-ekspert Knud Svendsen.

- kan købes ved udgangen eller på www.enghavebarok.dk

SØNDAG 29. NOVEMBER 2015 15.00

BACHKANTATER

KANTATE 16 "HERR GOTT, DICH LOBEN WIR" KANTATE 62 "NUN KOMM, DER HEIDEN HEILAND" KANTATE 140 "WACHET AUF, RUFT UNS DIE STIMME"

Johann Sebastian Bach
ENGHAVE BAROK

KLAUDIA KIDON • DANIEL CARLSSON • MATHIAS HEDEGAARD • JAKOB BLOCH JESPERSEN

WWW.ENGHAVEBAROK.DK

ENGHAVE KIRKE

SØNDER BOULEVARD 120 - OVERFOR ENGHAVE S-STATION

FRI ENTRÉ

STATENS KUNSTFOND, DEN BØHMSKE FOND
AUGUSTINUS FONDEN, TOYOTA FONDEN M.F.L.

VESTERBRO SOGN

FOLKEKIRKEN PÅ VESTERBRO

